

Musiikkiopintojen
keskeiset
tavoitteet

Lyömäsoittimet

Perusopinnot

- Itä-Helsingin musiikkiopiston opetussuunnitelman mukaan opinnot jakautuvat kuuteen tasoon: perusopinnot tasot 1-4 ja syventävät opinnot tasot 5-6.
- Musiikin perusopintojen keskeisenä sisältönä on monipuolinen perehtyminen oppilaan valitseman instrumentin perustekniikkaan, ohjelmistoon ja ilmaisumahdollisuuksiin. Oppilaan opintopolku voi eriytyä jo perusopintojen aikana, kun valitaan musiikin hahmotusaineiden opintoja.
- Jos opinnot eivät jatku syventävissä opinnoissa oppilaalle riittää kaksi lukukauden mittaista hahmotusaineiden kurssia.
- Jos opinnot jatkuvat syventäviin opintoihin hänellä on oltava vähintään neljä lukukauden mittaista kurssia.

Perusopintojen arviointi ja suoritustavat

- Osallistuminen opetukseen ja esiintyminen vuosittain.
- Tasolta toiselle siirryttäessä arvioitu esiintyminen.
- Suullinen palaute tasoilla 1–3 ja tasolla 4 oppilas saa kirjallisen palautteen perusopintojen todistuksen yhteydessä. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota opiskelijan vahvuuksiin ja kehittymistarpeisiin myöhempiä opintoja/kursseja ajatellen.
- Arviointi perustuu OPSissa esitettyyn hyvän osaamisen kriteeristöön.

Näytöt, Arviointiryhmän kokoonpano

T1–3

- Oma opettaja ja yksi muu opettaja (arvioija voi olla myös säestäjä)

T4

- Oma opettaja ja kaksi muuta opettajaa (yksi arvioija voi olla myös säestäjä)

- Lyömäsoittimet ovat soitinryhmä. Perusopintoihin kuuluvat pikkurummun (virvelirumpu), melodiasoitinten (ksylofoni, kellopele, marimba, vibrafoni), patarumpujen, erilaisten pikkusoitinten (esim. tamburiini, claves, bongot, shakerit) sekä rumpusetin soittaminen.
- Soittoharrastus aloitetaan yleensä n. 6-8 vuotiaana, mutta kaikenikäiset aloittajat ovat tervetulleita. Opetuksessa käytetään aluksi pikkurumpua ja melodiasoitinta. Oppilailla on kotona harjoitusalueita tai pikkurumpu sekä jokin melodiasoitin kuten kellopele. Myöhemmin voi hankkia rumpusetin tai sähkörummut sekä jonkin suuremman melodiasoitimen kuten marimban. Opettajalta saa neuvoja soitinhankintoihin.
  - Pienen oppilaan vanhemman/huoltajan läsnäolo soittotunneilla on alussa tarpeen mahdollisuuksien mukaan, ainakin silloin tällöin. Vanhemman/huoltajan tärkeä rooli heti opintojen alusta lähtien on soittoharrastuksen tukeminen esimerkiksi kannustamalla ja innostamalla harjoitteluun kotona. Vanhemman ei tarvitse osata ohjata kotiharjoittelua tai toimia opettajana, ainoastaan osoittaa kiinnostusta lapsen harrastusta kohtaan ja tarvittaessa selittää soittoläksyjen tarkoitus ja tärkeys.
  - Musiikin hahmottaminen, sisältäen mm. nuottien lukemisen ja kirjoittamisen, on alusta asti osa soitonopiskelua. Näiden rinnalla kehitetään kuulonvaraista soittoa ja improvisaatiota.
  - Lyömäsoittimilla voi soittaa luontevasti eri tyylistä ohjelmistoa. Alussa soitetaan tuttuja lastenlauluja, kansansävelmiä ja pieniä sävellyksiä. Iän ja taitojen karttuessa ohjelmisto laajenee.
  - Lyömäsoittimet ovat orkesterisoittimia ja puhallinorkesteri aloitetaan yleensä kolmantena opiskeluvuotena keskimäärin kun tason yksi asiat on opittu. Yhteismusisointia ja ryhmässä toimimista harjoitellaan pienryhmissä soittoharrastuksen alusta asti.

Perusopintojen sisältökuvaus

Soiton keskeisimmät alueet opiskellaan jatkossa kuvattujen periaatteiden mukaan. Perusopintojen aikana opintopolku voi eriytyä jonkin verran oppilaan omaa musiikillista kiinnostusta myötäillen. Perustasolla opiskelija

- omaksuu lyömäsoitinten soiton perustekniikkaa ja ilmaisutaitoja
- oppii ymmärtämään pitkäjännitteisen ja säännöllisen harjoittelun merkityksen edistymiselle
- saa valmiuksia erilaisissa kokoonpanoissa soittamiseen
- saa kokemusta erilaisista esiintymistilanteista ja niihin valmistautumisesta
- oppii riittävän nuotinlukutaidon
- saa ohjausta musiikin kuulonvaraiseen hahmottamiseen
- saa valmiuksia itsenäiseen työskentelyyn ja suunnitelmalliseen tavoitteiden asettamiseen
- saa valmiuksia mahdollisiin lisäopintoihin
- saa valmiuksia oman osaamisen vahvuuksien tunnistamiseen ja elinikäiseen musiikin harrastamiseen

Taso 1

Tasolla 1 opinnot muodostuvat yksilösoittotunnista ja ryhmätunnista, johon MUHA (musiikin hahmotus) on integroitu. Tasolla 1 opinnot voivat alkaa soitinvalmennusryhmässä.

Valinnaisina opintoina instrumenttikohtaisten pajaviikkojen tarjonta, kuoro, mahdolliset projektit.

TASO 1 Tavoitteet ja Taitonäyte

opiskeluaika 1–4 vuotta

Opiskelun tavoitteet

- •Pikkurummun, melodiasoitin sekä rummuston/rumpusetin soiton perusasiat, äänen muodostus
- •Opetellaan harjoittelemaan opettajan ohjeiden mukaan
- •Tutustutaan nuottikirjoitukseen, aika-arvoihin, helppoja asteikkoja
- •Ohjelmisto: pikku harjoituksia ja kappaleita

Taitonäyte

Esitetään kappaleet pikkurummulla, melodiasoitinella sekä rummustolla/rumpusetillä.

Säestys mukana vähintään yhdessä kappaleessa.

Taso 2

Tasolla 2 opinnot rakentuvat yksilösoittotunnista ja ryhmätunnista. Opinnot voivat eriytyä soitinkohtaisesti: opintoihin kuuluu orkesterissa mukanaoloa ja erillisiä musiikin hahmotusaineiden tunteja tai opinnot jatkuvat samaan tapaan kuin tasolla 1.

Valinnaisina opintoina instrumenttikohtaisten pajaviikkojen tarjonta, kuoro, mahdolliset projektit.

Taso 2: Tavoitteet ja Taitonäyte

opiskeluaika 1–3 vuotta

Opiskelun tavoitteet

- Keskeisimmät kahden kapulan soittotavat ovat tulleet tutummiksi ja musiikillinen ilmaisu on monipuolistunut.
- Pulssin hallinta vakiintumassa
- Tunnetaan sävelnimet viivaston alueella sekä rytmiikkaa. Sävellajit 2 merkkiin saakka.

Taitonäyte

Esitetään vähintään kolme kappaletta osoittamalla soittotaito pikkurummulla, melodiasoittimella, patarummuilla ja rummustolla/rumpusetillä.
Säestys mukana vähintään yhdessä kappaleessa.

Taso 3

Tasolla 3 pääinstrumentin lisäksi oppilaan opintopolkuun kuuluvat erilliset MUHA-opinnot sekä orkesterisoittajilla orkesteri.

Valinnaisina opintoina musiikin hahmotusaineiden valikosta tasojen 3 ja 4 kurssit, kuoro ja mahdolliset projektit.

Taso 3: Tavoitteet ja Taitonäyte

opiskelu-aika 1–3 vuotta

Opiskelun tavoitteet

- 4 nuijan soiton perusteet. Kosketus eri lyömäsoittimiin alkaa hahmottua. Keskeisimmät rudimentit kuten rollit ja flamit kehittymässä.
- Ylläpitää pulssia ryhmässä
- Oppilas osaa soveltaa annettuja harjoitteluohjeita
- Tunnetaan G-avaimen lisäksi keskeisin rekisteri F-avaimella sekä 1/16 rytmiiikkaa monipuolisesti. Sävellajit 3 merkkiin saakka.

Taitonäyte

Esitetään vähintään kolme kappaletta osoittamalla soittotaito pikkurummulla, melodiasoittimella, patarummuilla ja rummustolla/rumpusetillä.

Säestys mukana vähintään yhdessä kappaleessa.

Mielellään 1 kappale osataan ulkoa.

Taso 4

Taso 4 päättää perusopinnot. Tason 4 taitotaso pyrkii rakentamaan palkitsevan ja omaehtoisen musiikin harrastamisen pohjaa, joka tukee musiikillisen kokonaisuuden hahmottamista (rakenteet, tyylit, musiikin historia ja niiden yhteys esitettäviin/ kuunneltaviin teoksiin)

Hyvän osaamisen kriteeristö: koko oppilaitoksen OPS

Tämän jälkeen musisointitaitoja syvennetään tasoilla 5 ja 6.

Taso 4: Tavoitteet ja Taitonäyte

opiskeluaika 1–4 vuotta

Opiskelun tavoitteet

- 4 nuijan soitto kehittyneempää. Patarumpujen viritystaito annettuihin ääniin. Keskeisimmät rumpurudimentit ja rumpukompit hallinnassa. Osaa soveltaa keskeisimpiä rudimenteja useamman soittimen lyömäsoittimistolla.
- Hallitsee pulssin eri tempoissa.
- Oppilas kykenee ohjaamaan omaa harjoitteluaan
- Sävellajit 4 merkkiin saakka. Tutustumista polyrytmeihin.

Taitonäyte

Esitetään vähintään kolme kappaletta osoittamalla soittotaito pikkurummulla, melodiasoittimella, patarummuilla ja lyömäsoittimistolla (tai rumpusetillä).

Säestys mukana vähintään yhdessä kappaleessa.

Mielellään 1 kappale osataan ulkoa.

Mukana ainakin 1 laajamuotoisempi teos.

Syventävät
opinnot

Syventävät opinnot

Tasolla 5

Oppilaan omien tavoitteiden asettaminen;

Pohditaan omaa ajankäyttöä ja tavoitteita ennen kuin varsinaiset opinnot aloitetaan.

oppilas suunnittelee yhdessä opettajiensa kanssa opintojensa tavoitteet ja luo kurssisuunnitelman tasoille 5 ja 6.

Tasolla 6

Toteutetaan päättötyö ja arvioidaan tavoitteiden toteutumista. Itsearviointi on oleellinen osa prosessia.

Lisäksi opettajatiimi arvioi tavoitteiden toteutumista.

Musiikin laajan oppimäärän opinnot päättyvät tason 6 jälkeen päättötodistuksen saamiseen.

Tasot 5 ja 6

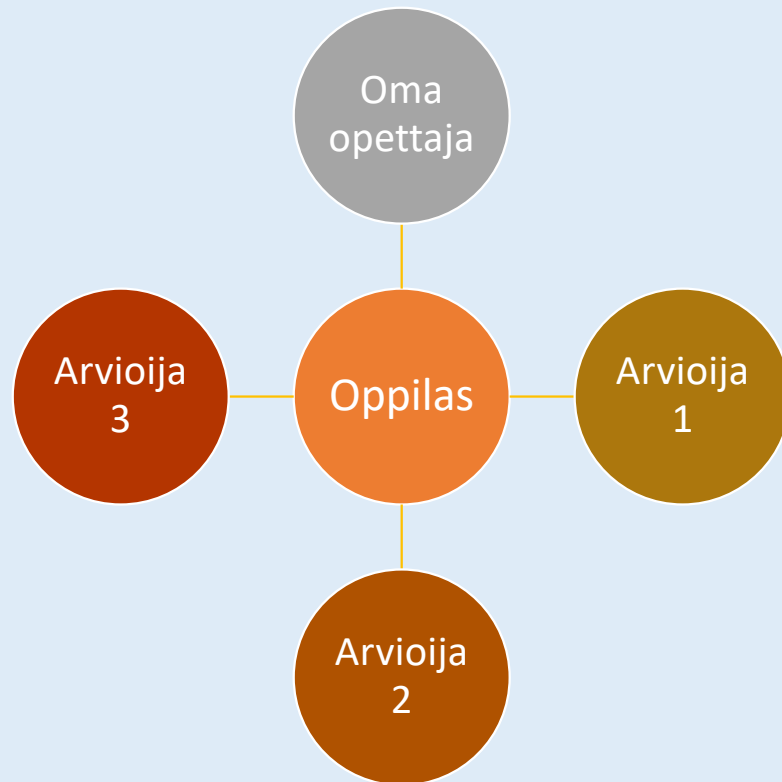
Taso 5

- Opiskellaan pääainetta ja tarpeellinen määrä tukiaineita, yhteissoittoa, projekteja ym.
- Moderatolinjalla pääaineen lisäksi opiskellaan vähintään kaksi musiikin hahmotuksen kurssia
- Accelerandolinjalla opiskellaan pääaineen lisäksi vähintään neljä musiikin hahmotusaineiden kurssia

Taso 6

- Oppilas ja oma opettaja suunnittelevat yhdessä lopputyötä, joka kuvastaa oppilaan omaa musiikillista ja taiteellista kiinnostusta, sekä sen toteutusta
- Kokonaisuus voi olla soiva portfolio, monitaiteellinen esitys, solistinen esiintyminen tai yhdistelmä edellisistä

Arviointi

- Oppilaan itsearviointi
  - Päätötodistusvaiheessa oppilas arvioi omien asettamiensa tavoitteiden toteutumista
- Arviointiryhmä
  - Ryhmä käy oppilaan kanssa vuorovaikutteista keskustelua lopputyön jälkeen tavoitesuunnitelman itsearvioinnin ja lopputyön pohjalta
- Päätötodistukseen tulee sanallinen arvio koko opintopolusta